Handwijzer behandeling programmabegroting 2026-2029

Deadline / datum	Toelichting
10 september	**De raad ontvangt de begroting.** Het college stelt op 9 september de concept-programmabegroting vast. De begroting en het bijbehorende raadsvoorstel worden op 10 september op iBabs geplaatst. Elke fractie ontvangt die week ook één papieren exemplaar van de begroting.
16 september	**De agendacommissie stelt de voorlopige agenda's van de commissies en gemeenteraad vast.**
22 september, vóór 12.00 uur	**De fracties dienen de technische vragen in bij de griffie.** Worden vragen na de deadline ingediend? Dan kan tijdige beantwoording niet worden gegarandeerd.
26 september	**De griffie plaatst de antwoorden op de technische vragen op iBabs.** De vragen en antwoorden worden ook op de website geplaatst.
30 september 7 oktober	**Vergadering commissie Maatschappij en Bestuur** **Vergadering commissie Ruimte en Leefbaarheid** **De commissies bespreken de begroting voor zover de onderwerpen betrekking hebben op de commissie.** Inwoners en maatschappelijke organisaties kunnen gebruik maken van het spreekrecht. De fracties kondigen moties en amendementen aan.
24 oktober	**De fracties delen de conceptmoties en -amendementen met de andere fracties en de griffie.**
28 oktober, vóór 12.00 uur	**De fracties leveren de moties en amendementen aan bij de griffie.**
29 oktober, vóór 14.00 uur	**De griffie bundelt alle aangekondigde moties en amendementen en plaatst deze op iBabs (openbaar en daarmee ook zichtbaar op de website).**
30 oktober	**Raadsvergadering: De gemeenteraad behandelt de begroting en neemt hierover een besluit.** De toelichting op de behandelwijze tijdens de raadsvergadering staat op de volgende pagina.

30 oktober, aanvang 19.00 uur - RAADSVERGADERING – behandelwijze programmabegroting	
Eerste spreektermijn fracties en indienen moties en amendementen	**De fractievoorzitters reageren op de begroting en dienen moties en amendementen in.** - Spreektijd maximaal vijf minuten per fractie. - Bij toerbeurt coalitie/oppositie, op volgorde van grootte. - De fractievoorzitters spreken vanaf het spreekgestoelte. - Tijdens de eerste termijn worden eventuele moties en amendementen ingediend. Deze moties en amendementen kunnen later nog worden gewijzigd. Er kunnen ook nog nieuwe moties en amendementen worden ingediend. - Interruptiemogelijkheid via de voorzitter.
Pauze (30 minuten)	**Tijdens de pauze bereidt het college de reactie op de eerste termijn voor.**
Reactie college op eerste spreektermijn fracties	**Het college reageert op de eerste termijn van de fracties, ieder collegelid voor de eigen portefeuille.** - De collegeleden spreken vanaf hun plek aan de raadstafel. - Interruptiemogelijkheid via de voorzitter. - Er is ruimte voor debat.
Tweede spreektermijn fracties	**De fractievoorzitters reageren in tweede termijn.** - Bij toerbeurt coalitie/oppositie, op volgorde van grootte. - De fractievoorzitters spreken vanaf hun plek aan de raadstafel. - De fracties gaan zoveel mogelijk met elkaar in debat. - Desgewenst kunnen de fracties aan het einde van de tweede spreektermijn vragen om een schorsing ter voorbereiding op de behandeling van de ingediende moties en amendementen.
Behandeling ingediende moties en amendementen	**De raad behandelt de ingediende moties en amendementen.** - De woordvoerders bij dit onderdeel zijn niet noodzakelijkerwijs de fractievoorzitters. - Ieder(e) motie/amendement wordt eerst toegelicht door de indiener. - Waarna in één ronde de reactie van de overige fracties volgt inclusief bekendmaking van hun standpunt. - Telkens wordt bij de fractie begonnen die rechts naast de indiener zit, met de klok mee gezien. - De portefeuillehouder geeft zo nodig een reactie op de motie/het amendement. - Slechts indien echt nodig, volgt er een tweede termijn. - Na behandeling van de motie/het amendement vindt meteen stemming daarover plaats. - Alle moties en amendementen worden afgehandeld alvorens het voorstel tot vaststelling van de begroting aan de orde komt.
Besluitvorming over raadsvoorstel door gemeenteraad	**De gemeenteraad neemt een besluit over het raadsvoorstel ‘vaststellen programmabegroting gemeente Bernheze 2026 - 2029’.** De voorzitter brengt het (geamendeerde) raadsvoorstel in stemming.